

2/1- 97/921

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi
Hakkında Kanun Teklifi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Salih KAPUSUZ

Ankara Milletvekili

AK Parti Grup Başkan Vekili

Faruk ÇELİK

Bursa Milletvekili

AK Parti Grup Başkan Vekili

Eyüp FATSA

Ordu Milletvekili

AK Parti Grup Başkan Vekili

EK: Kanun Teklifi

K.B.

- Anayasa
- Anayasa Değişiklikleri
- Avrupa Birliği
- Milletvekilleri
- Ara Soruşturma

4.	Vahit KİRİŞÇİ	Adana Milletvekili
5.	Abdullah TORUN	Adana Milletvekili
6.	Ziyaettin YAĞCI	Adana Milletvekili
7.	Fehmi Hüsrev KUTLU	Adıyaman Milletvekili
8.	Mehmet ÖZYOL	Adıyaman Milletvekili
9.	Ahmet Faruk ÜNSAL	Adıyaman Milletvekili
10.	Sait AÇBA	Afyon Milletvekili
11.	İbrahim Hakkı AŞKAR	Afyon Milletvekili
12.	Halil AYDOĞAN	Afyon Milletvekili
13.	Reyhan BALANDI	Afyon Milletvekili
14.	Ahmet KOCA	Afyon Milletvekili
15.	Mahmut KOÇAK	Afyon Milletvekili
16.	Mehmet Melik ÖZMEN	Ağrı Milletvekili
17.	Halil ÖZYOLCU	Ağrı Milletvekili
18.	Mehmet Kerim YILDIZ	Ağrı Milletvekili
19.	Ruhi AÇIKGÖZ	Aksaray Milletvekili
20.	Ali Rıza ALABOYUN	Aksaray Milletvekili
21.	Ramazan TOPRAK	Aksaray Milletvekili
22.	Ahmet YAŞAR	Aksaray Milletvekili
23.	Akif GÜLLE	Amasya Milletvekili
24.	İsmail ALPTEKİN	Ankara Milletvekili
25.	Ali BABACAN	Ankara Milletvekili
26.	Cemil ÇİÇEK	Ankara Milletvekili
27.	Bülent GEDİKLİ	Ankara Milletvekili
28.	Haluk İPEK	Ankara Milletvekili
29.	Telat KARAPINAR	Ankara Milletvekili
30.	Faruk KOCA	Ankara Milletvekili

31.	Mehmet Zekai ÖZCAN	Ankara Milletvekili
32.	Eyüp SANAY	Ankara Milletvekili
33.	Nur Dođan TOPALOĐLU	Ankara Milletvekili
34.	Mustafa TUNA	Ankara Milletvekili
35.	Mustafa Said YAZICIOĐLU	Ankara Milletvekili
36.	Osman AKMAN	Antalya Milletvekili
37.	Fikret BADAZLI	Antalya Milletvekili
38.	Mevlut ÇAVUŞOĞLU	Antalya Milletvekili
39.	Mehmet DÜLGER	Antalya Milletvekili
40.	Burhan KILIÇ	Antalya Milletvekili
41.	Kenan ALTUN	Ardahan Milletvekili
42.	Orhan YILDIZ	Artvin Milletvekili
43.	Ali AYDINLIOĐLU	Balıkesir Milletvekili
44.	İsmail ÖZGÜN	Balıkesir Milletvekili
45.	Ali Osman SALI	Balıkesir Milletvekili
46.	Ahmet Edip UĞUR	Balıkesir Milletvekili
47.	Mehmet Asım KULAK	Bartın Milletvekili
48.	Afif DEMİRKIRAN	Batman Milletvekili
49.	Ahmet İNAL	Batman Milletvekili
50.	Memet Ali SUÇIN	Batman Milletvekili
51.	Fetani BATTAL	Bayburt Milletvekili
52.	Fahretin POYRAZ	Bilecik Milletvekili
53.	Abdurrahman ANIK	Bingöl Milletvekili
54.	Feyzi BERDİBEK	Bingöl Milletvekili
55.	Mahfuz GÜLER	Bingöl Milletvekili
56.	Abdurrahim AKSOY	Bitlis Milletvekili
57.	Vahit KILER	Bitlis Milletvekili
58.	Yüksel ÇOŐKUNYÜREK	Bolu Milletvekili
59.	Mehmet ALP	Burdur Milletvekili
60.	Bayram ÖZÇELİK	Burdur Milletvekili

61.	Şerif BİRİNÇ	Bursa Milletvekili
62.	Mustafa DÜNDAR	Bursa Milletvekili
63.	Zafer HİDİROĞLU	Bursa Milletvekili
64.	Mehmet Altan KARAPAŞAOĞLU	Bursa Milletvekili
65.	Sedat KIZILCIKLI	Bursa Milletvekili
66.	Mehmet Emin TUTAN	Bursa Milletvekili
67.	Ertuğrul YALÇINBAYIR	Bursa Milletvekili
68.	İbrahim KÖŞDERE	Çanakkale Milletvekili
69.	İsmail ERİCEKLI	Çankırı Milletvekili
70.	Agah KAFKAS	Çorum Milletvekili
71.	Ali Yüksel KAVUŞTU	Çorum Milletvekili
72.	Muzaffer KÜLCÜ	Çorum Milletvekili
73.	Murat YILDIRIM	Çorum Milletvekili
74.	Mehmet Salih ERDOĞAN	Denizli Milletvekili
75.	Osman Nuri FİLİZ	Denizli Milletvekili
76.	Aziz AKGÜL	Diyarbakır Milletvekili
77.	M. İhsan ARSLAN	Diyarbakır Milletvekili
78.	Mehmet Mehdi EKER	Diyarbakır Milletvekili
79.	Metin KAŞIKOĞLU	Düzce Milletvekili
80.	Yaşar YAKIŞ	Düzce Milletvekili
81.	Ali AYAĞ	Edirne Milletvekili
82.	Şemsettin MURAT	Elazığ Milletvekili
83.	Abdülbaki TÜRKOĞLU	Elazığ Milletvekili
84.	Talip KABAN	Erzincan Milletvekili
85.	Tevhit KARAKAYA	Erzincan Milletvekili
86.	Mücahit DALOĞLU	Erzurum Milletvekili
87.	Muzaffer GÜLYURT	Erzurum Milletvekili
88.	Mustafa ILICALI	Erzurum Milletvekili
89.	İbrahim ÖZDOĞAN	Erzurum Milletvekili
90.	Fahri KESKİN	Eskişehir Milletvekili

91.	Hasan Murat MERCAN	Eskişehir Milletvekili
92.	Ömer ABUŞOĞLU	Gaziantep Milletvekili
93.	Mahmut DURDU	Gaziantep Milletvekili
94.	Mehmet SARI	Gaziantep Milletvekili
95.	Fatma ŞAHİN	Gaziantep Milletvekili
96.	Ahmet UZER	Gaziantep Milletvekili
97.	Hasan AYDIN	Giresun Milletvekili
98.	Nurettin CANIKLI	Giresun Milletvekili
99.	Adem TATLI	Giresun Milletvekili
100.	Ali TEMÜR	Giresun Milletvekili
101.	Sabri VARAN	Gümüşhane Milletvekili
102.	Temel YILMAZ	Gümüşhane Milletvekili
103.	Mehmet Sait ARMAĞAN	Isparta Milletvekili
104.	Mehmet Emin Murat BİLGİÇ	Isparta Milletvekili
105.	Erkan MUMCU	Isparta Milletvekili
106.	Recep ÖZEL	Isparta Milletvekili
107.	Mehmet Mustafa AÇIKALIN	İstanbul Milletvekili
108.	Abdülkadir AKSU	İstanbul Milletvekili
109.	Güldal AKŞİT	İstanbul Milletvekili
110.	İlhan ALBAYRAK	İstanbul Milletvekili
111.	Tayyar ALTIKULAÇ	İstanbul Milletvekili
112.	Mustafa ATAŞ	İstanbul Milletvekili
113.	Mustafa BAŞ	İstanbul Milletvekili
114.	Yahya BAŞ	İstanbul Milletvekili
115.	Nusret BAYRAKTAR	İstanbul Milletvekili
116.	Hüseyin BESLİ	İstanbul Milletvekili
117.	Alaattin BÜYÜKKAYA	İstanbul Milletvekili
118.	Nimet ÇUBUKÇU	İstanbul Milletvekili
119.	Mehmet Beyazıt DENİZOLGUN	İstanbul Milletvekili
120.	Nazım EKREN	İstanbul Milletvekili

121.	Gürsoy EROL	İstanbul Milletvekili
122.	Ali İBİŞ	İstanbul Milletvekili
123.	Ünal KACIR	İstanbul Milletvekili
124.	Hüseyin KANSU	İstanbul Milletvekili
125.	Cengiz KAPTANOĞLU	İstanbul Milletvekili
126.	Burhan KUZU	İstanbul Milletvekili
127.	İbrahim Reyhan ÖZAL	İstanbul Milletvekili
128.	İdris Naim ŞAHİN	İstanbul Milletvekili
129.	Mehmet Ali ŞAHİN	İstanbul Milletvekili
130.	Kemal UNAKITAN	İstanbul Milletvekili
131.	Zeynep Karahan USLU	İstanbul Milletvekili
132.	Nevzat YALÇINTAŞ	İstanbul Milletvekili
133.	Hayati YAZICI	İstanbul Milletvekili
134.	Zekeriya AKÇAM	İzmir Milletvekili
135.	Mehmet AYDIN	İzmir Milletvekili
136.	Fazıl KARAMAN	İzmir Milletvekili
137.	İsmail KATMERCİ	İzmir Milletvekili
138.	Mehmet Sayım TEKELİOĞLU	İzmir Milletvekili
139.	Serpil YILDIZ	İzmir Milletvekili
140.	Mehmet Ali BULUT	Kahramanmaraş Milletvekili
141.	Hanefi MAHÇİÇEK	Kahramanmaraş Milletvekili
142.	Ali SEZAL	Kahramanmaraş Milletvekili
143.	Mehmet YILMAZCAN	Kahramanmaraş Milletvekili
144.	Hasan BİLİR	Karabük Milletvekili
145.	Mehmet CEYLAN	Karabük Milletvekili
146.	Ali ÖĞÜTEN	Karabük Milletvekili
147.	Mevlüt AKGÜN	Karaman Milletvekili
148.	Yüksel ÇAVUŞOĞLU	Karaman Milletvekili
149.	Yusuf Selahattin BEYRİBEY	Kars Milletvekili
150.	Zeki KARABAYIR	Kars Milletvekili

151.	Hakkı KÖYLÜ	Kastamonu Milletvekili
152.	Sinan ÖZKAN	Kastamonu Milletvekili
153.	Adem BAŞTÜRK	Kayseri Milletvekili
154.	Mustafa DURU	Kayseri Milletvekili
155.	Mustafa ELİTAŞ	Kayseri Milletvekili
156.	Abdullah GÜL	Kayseri Milletvekili
157.	Niyazi ÖZCAN	Kayseri Milletvekili
158.	Taner YILDIZ	Kayseri Milletvekili
159.	Ahmet Gökhan SARIÇAM	Kırklareli Milletvekili
160.	Mikail ARSLAN	Kırşehir Milletvekili
161.	Hacı TURAN	Kırşehir Milletvekili
162.	Hasan KARA	Kilis Milletvekili
163.	Eyüp AYAR	Kocaeli Milletvekili
164.	Muzaffer BAŞTOPÇU	Kocaeli Milletvekili
165.	Mehmet Vecdi GÖNÜL	Kocaeli Milletvekili
166.	Osman PEPE	Kocaeli Milletvekili
167.	Hasan ANGI	Konya Milletvekili
168.	Ahmet BÜYÜKAKKAŞLAR	Konya Milletvekili
169.	Muharrem CANDAN	Konya Milletvekili
170.	Remzi ÇETİN	Konya Milletvekili
171.	Abdullah ÇETİNKAYA	Konya Milletvekili
172.	Orhan ERDEM	Konya Milletvekili
173.	Sami GÜÇLÜ	Konya Milletvekili
174.	Ahmet IŞIK	Konya Milletvekili
175.	Mehmet KILIÇ	Konya Milletvekili
176.	Kerim ÖZKUL	Konya Milletvekili
177.	Harun TÜFEKÇİ	Konya Milletvekili
178.	Mustafa ÜNALDI	Konya Milletvekili
179.	Halil ÜRÜN	Konya Milletvekili
180.	Abdullah Erdem CANTİMUR	Kütahya Milletvekili

181.	Alaettin GÜVEN	Kütahya Milletvekili
182.	Hasan Fehmi KINAY	Kütahya Milletvekili
183.	Hüsnü ORDU	Kütahya Milletvekili
184.	Halil İbrahim YILMAZ	Kütahya Milletvekili
185.	Miraç AKDOĞAN	Malatya Milletvekili
186.	Ali Osman BAŞKURT	Malatya Milletvekili
187.	Ahmet Münir ERKAL	Malatya Milletvekili
188.	Süleyman SARIBAŞ	Malatya Milletvekili
189.	İsmail BİLEN	Manisa Milletvekili
190.	Hüseyin TANRIVERDİ	Manisa Milletvekili
191.	Selahattin DAĞ	Mardin Milletvekili
192.	Nihat ERİ	Mardin Milletvekili
193.	Dengir Mir Mehmet FIRAT	Mersin Milletvekili
194.	Ömer İNAN	Mersin Milletvekili
195.	Orhan Seyfi TERZİBAŞIOĞLU	Muğla Milletvekili
196.	Seracettin KARAYAĞIZ	Muş Milletvekili
197.	Medeni YILMAZ	Muş Milletvekili
198.	Mahmut Uğur ÇETİN	Niğde Milletvekili
199.	Mehmet Hilmi GÜLER	Ordu Milletvekili
200.	Hamit TAŞÇI	Ordu Milletvekili
201.	Cemal UYSAL	Ordu Milletvekili
202.	Durdu Mehmet KASTAL	Osmaniye Milletvekili
203.	Şükrü ÜNAL	Osmaniye Milletvekili
204.	İlyas ÇAKIR	Rize Milletvekili
205.	Erol Aslan CEBECİ	Sakarya Milletvekili
206.	Hasan Ali ÇELİK	Sakarya Milletvekili
207.	Süleyman GÜNDÜZ	Sakarya Milletvekili
208.	Ayhan Sefer ÜSTÜN	Sakarya Milletvekili
209.	Recep YILDIRIM	Sakarya Milletvekili
210.	Mustafa ÇAKIR	Samsun Milletvekili

211.	Cemal Yılmaz DEMİR	Samsun Milletvekili
212.	Mustafa DEMİR	Samsun Milletvekili
213.	Mehmet KURT	Samsun Milletvekili
214.	Musa UZUNKAYA	Samsun Milletvekili
215.	Cahit CAN	Sinop Milletvekili
216.	Mustafa ÖZTÜRK	Sinop Milletvekili
217.	Osman KILIÇ	Sivas Milletvekili
218.	Ömer KULAKSIZ	Sivas Milletvekili
219.	Abdullatif ŞENER	Sivas Milletvekili
220.	Orhan TAŞ	Sivas Milletvekili
221.	Selami UZUN	Sivas Milletvekili
222.	Yahya AKMAN	Şanlıurfa Milletvekili
223.	Mahmut KAPLAN	Şanlıurfa Milletvekili
224.	Mehmet Atilla MARAŞ	Şanlıurfa Milletvekili
225.	Abdurrahman Müfit YETKİN	Şanlıurfa Milletvekili
226.	Tevfik Ziyaeddin AKBULUT	Tekirdağ Milletvekili
227.	Ahmet KAMBUR	Tekirdağ Milletvekili
228.	Zeyid ASLAN	Tokat Milletvekili
229.	Şükrü AYALAN	Tokat Milletvekili
230.	İbrahim ÇAKMAK	Tokat Milletvekili
231.	Mehmet Ergun DAĞCIOĞLU	Tokat Milletvekili
232.	Resul TOSUN	Tokat Milletvekili
233.	Cevdet ERDÖL	Trabzon Milletvekili
234.	Kemalettin GÖKTAŞ	Trabzon Milletvekili
235.	Ahmet ÇAĞLAYAN	Uşak Milletvekili
236.	Alim TUNÇ	Uşak Milletvekili
237.	Maliki Ejder ARVAS	Van Milletvekili
238.	Hacı BİNER	Van Milletvekili
239.	Hüseyin ÇELİK	Van Milletvekili
240.	Halil KAYA	Van Milletvekili

241.	İlyas ARSLAN	Yozgat Milletvekili
242.	Bekir BOZDAĞ	Yozgat Milletvekili
243.	Mehmet ÇİÇEK	Yozgat Milletvekili
244.	Mehmet ERDEMİR	Yozgat Milletvekili
245.	Mehmet Yaşar ÖZTÜRK	Yozgat Milletvekili
246.	Köksal TOPTAN	Zonguldak Milletvekili
247.	Polat TÜRKMEN	Zonguldak Milletvekili

GENEL GEREKÇE

1982 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının; uygulamada olduğu dönem içinde ortaya çıkan ihtiyaçlar, kamuoyunun beklentileri ve yeni siyasî açılımlar doğrultusunda yenilenmesi gereği doğmuştur. Ayrıca Avrupa Birliđine tam üyelik sürecinde, siyasî kriterlerin karşılanması, bu alanda gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasının ön şartı olarak Anayasada bazı değişikliklerin yapılması da kaçınılmazdır.

Bu Teklif, toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilecek çağdaş – demokratik standartlara ve evrensel normlara uygun, insan hakları ve hukukun üstünlüğünü ön plana çıkaran bir Anayasa değişikliğini hedeflemektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Milletvekili Seçilme Yeterliliği”ni düzenleyen 76 ncı maddesinin ikinci fıkrasında geçen “**ideolojik veya anarşik eylemlere**” ibaresi “**terör eylemlerine**” şeklinde değiştirilmekte ve “**affa uğramış olsalar bile**” ibaresi metinden çıkartılmaktadır.Terör eylemleri,Terörle Mücadele Kanunu ve Türk Ceza Kanununda tanımlanmış eylemlerdir.

MADDE 2.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Türkiye Büyük Millet Meclisi Seçimlerinin Geriye Bırakılması ve Ara seçimleri düzenleyen 78 inci maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilerek,Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliklerinde boşalma olması hâlinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı ile ara seçime gidilebileceği, ancak bir ilin veya seçim çevresinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesinin kalmaması halinde,boşalmayı takip eden altmış günden sonraki ilk pazar günü ara seçim yapılacağı hükme bağlanmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 1.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair 4709 sayılı Kanunun Geçici Maddesinin (A) bendi ile Anayasasının 67 nci maddesinin son fıkrasında yapılan değişikliğin,yapılacak ilk Milletvekili Genel Seçimlerinde uygulanmayacağı belirtildiğinden, bu genel seçimler neticesi oluşan TBMM üye tamsayısında meydana gelebilecek eksilmelerin tamamlanmasına yönelik olarak yapılacak ara seçimlerinde de sözkonusu maddenin uygulanmaması zorunlu olarak ortaya çıktığından bu geçici madde hükmünün sevki hukuka ve amaca uygun olacaktır.

MADDE 3.-Yürürlük ve halkoylaması ile ilgili maddedir.

2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASININ BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1.-07.11.1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 76 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki “ideolojik veya anarşik eylemlere” ibaresi “terör eylemlerine” şeklinde değiştirilmiş, “affa uğramış olsalar bile” ibaresi metinden çıkartılmıştır.

MADDE 2.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 78 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliklerinde boşalma olması hâlinde, ara seçime gidilir. Ara seçime Türkiye Büyük Millet Meclisi’nce karar verilir. Ancak bir ilin veya seçim çevresinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesi kalmaması halinde, boşalmayı takip eden ~~diğer~~ günden sonraki ilk pazar günü ara seçim yapılır.”

GEÇİCİ MADDE 1.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 67 nci maddesinin son fıkrası, Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin 22 nci dönemi içinde yapılacak ara seçimlerde uygulanmaz.

MADDE 3.-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve halkoylamasına sunulması hâlinde tümüyle oylanır.